

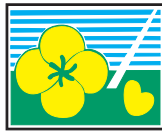
VÄSTRA SVERIGES

FRÖ- OCH OLJEVÄXTODLARE EKONOMISKA FÖRENING

ÅRSREDOVISNING
2021

KALLELSE
TILL ÅRSSTÄMMA 16 MARS

ANMÄLAN SE MITTUPPSLAGET!!

Förvaltningsberättelse

VERKSAMHETEN

Allmänt om verksamheten

Västra Sveriges Frö- och Oljeväxtodlare ekonomisk förening bildades 1995 genom sammanslagning av Västra Sveriges (bildad 1969), Skaraborgs (***bildad 1943***) och Värmlands (***bildad 1926***) Frö- och Oljeväxtodlare.

Föreningen har till ändamål att främja medlemmarnas ekonomiska intressen genom att bedriva försöks- och allmän upplysningsverksamhet med avseende på odling och avsättning av såväl oljeväxtfrö som utsädes- och frövaror.

Föreningen skall medverka vid träffande av avtal mellan odlare och köpare avseende odlingsvillkor och leveransvillkor vad gäller såväl oljeväxter som utsädes- och frövaror inom föreningens verksamhetsområde. Föreningens verksamhetsområde utgörs av Västra Götalands län och Värmlands län.

Föreningen arbetar endast med arvodesanställd personal och med hjälp av köpta tjänster. Föreningen har sitt säte i Skara kommun.

Verksamhetsberättelse

2021

VÄSTRA SVERIGES FRÖ- OCH OLJEVÄXTODLARE EK. FÖR.

STYRELSE

ORDINARIE LEDAMÖTER

Ordförande & kassör	<i>Johan Rosén</i>	Skjutbanegatan 15 C, 531 41 Lidköping
Vice ordförande	Gunnar Larsson	Härtsöga 216, 655 91 Karlstad
Sekreterare	Johanna R. Pettersson	Säware Fotegården, 531 91 Vinninga
Ledamöter	Håkan Dalemo	Ringsåsens Egendom, 533 91 Götene
	Kristian Fjellström	Lillerudsgymnasiet, 664 94 Vålberg
	Emil Olsson	Slätte Gård 3, 545 91 Töreboda
	Johan Christensson	Klev, Vikefjordsberget 1, 456 47 Bovallstrand

REVISORER

Ordinarie:	Carl-Herman Hallqvist	Bossgården Häggesled, 531 94 Järpås
	Tomas Lunneryd	Önafors, 462 54 Vänersborg
Suppleant:	Stefan Eksvärd	Ekedal, 467 95 Grästorp

VALBEREDNINGSNÄMND

(sammankallande)	Mattias Dahlstrand	Emtunga Gård 1, 534 91 Vara
	Bengt Edsgård	Edsberg, 660 50 Vålberg
	Bertil Hagsgård	Gasebergsängen, 464 66 Mellerud
Hedersledamot	Rustan Carlsson	Torestorp, Skövde
Hedersledamot	Ingemar Lundborg	Skofteby, Lidköping
Hedersledamot	Per Johan Persson	Skara
Hedersledamot	Sven Klint	Grästorp
Hedersledamot	Johan Roland	Järpås

VÄSENTLIGA HÄNDELSE UNDER RÄKENSKAPSÅRET

Årsstämman hölls den 27 april och genomfördes digitalt.

Föreningen har under 2021 medverkan i Linodlartävling på Klostergården vid Vreta Kloster som anordnades av Östra Götalands Frö- och Oljeväxtodlare. Syftet med tävlingen var att få upp intresset att odla lin och med hög skörd kunna visa att grödan är intressant att odla. Medverkan resulterade för VSFO i en tredjeplats som presenterades den 27 oktober.

Fältbesök genomfördes av styrelsen på demoodling med vallfrö hos Roland Höckert i Sollebrunn. Etableringsförsöket av ängsvingelfrövall presenterades av Eva Edin på Hushållningssällskapet och dokumenteras på VSFO:s Facebook-grupp av styrelsen.

Studiebesök på Skeby Gårdar i Källby genomfördes den 17 november. Ett 20-tal medverkande bjöds på en rundvandring i fabriken och de visade upp bland annat oljepressen. Växtodlingsrådgivaren Fredrik Tidström, berättade om gårdarnas strategier och försök de medverkar i.

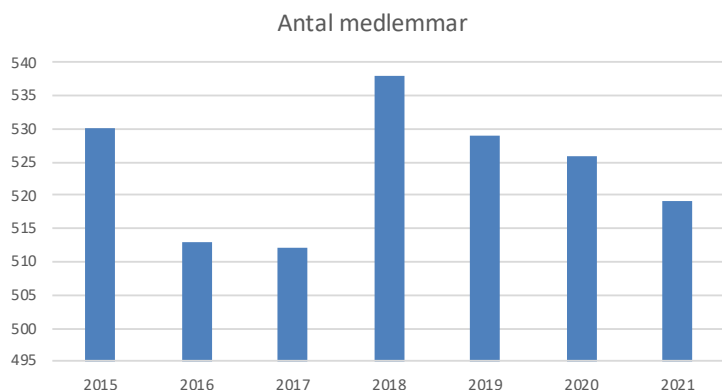
Under 2021 har föreningen varit delfinansierare i försök med svampbehandling i höstraps.

Styrelsen har under året haft fem protokollförda styrelsemöten:

3 MARS	Digitalt styrelsemöte inför årsstämman
27 APRIL	Årsstämma
20 MAJ	Konstituerande styrelsemöte och fältbesök av demoodling i Sollebrunn
27 OKTOBER	Styrelsemöte på Lumber&Karle med summering av odlingsåret
30 DECEMBER	Digitalt styrelsemöte

MEDLEMSINFORMATION

Antalet medlemmar som under 2021 betalat medlemsavgift i föreningen uppgick vid årets slut till 519, d.v.s. en minskning med 7 medlemmar sedan föregående år.

FLERÅRSÖVERSIKT

Beloppen i flerårsöversikten är angivna i tusental kronor om inget annat anges.

FLERÅRSÖVERSIKT (Angivna i tusentals kronor)				
	2101-2112	2001-2012	1901-1912	1801-1812
Nettoomsättning	143	133	124	145
Rörelseresultat	-10	27	-50	22
Resultat efter finansiella poster	102	26	43	-9
Balansomslutning	2 394	2 233	2 198	2 150
Medlemsantal	519	526	529	538

FÖRSÖKSVERKSAMHETEN FÖR SFO

Sveriges Frö- och Oljeväxtodlare (SFO) bedriver en omfattande försöksverksamhet över hela landet som finansieras med egna medel.

Under 2021 utfördes en del intressanta försök i vårt närområde:

SORTFÖRSÖK I HÖSTRAPS

OS7-27 Sortförsök (flerår) - *Flo, Håbergs Egd, Grästorp och Elisgården, Vara*

OS7-21 Sortförsök - *Flo, Bragnum, Grästorp och Jung, Bystorp, Kvänum*.
(första året samt Riksprovning)

SORTFÖRSÖK VÅRRAPS

OS7-001 Sortförsök - *Bjertorp, Kvänum*

ODLINGSTEKNISKA FÖRSÖK

L5-8015 Spillsäd i höstraps - *Apelås, Lidköping*

OS7-183 Höstraps, såteknik Väderstad Tempo - *Håbergs Egd, Grästorp*

L5-8010R Ogräsbekämpning i höstraps, plogfritt, höstbehandling,
- Flo, Håberg Egd, Grästorp

L9-8450, Svampbekämpning i höstrapsens blomning - *Grästorp*

VALLFRÖ (Västra Götalands Län)

L6-0364 Tidpunkt och art för insädd av baljväxter på hösten - *Rådde Gård, Länghem*

Resultat från alla försök finns att finna på flera platser.

På följande hemsidor kan du läsa mer:

SFO, Sveriges Frö och Oljeväxtodlare:s hemsida: www.sfo.se

FältForsk är ett kontaktorgan mellan SLU och externa intressenter för fältforskning inom jordbruksområdet: www.slu.se/faltforsk

I **Sverigeförsöken**, som är ett samlat namn för den regionala fältförsöksverksamheten i Sverige som avser officiella försök där bla "Försök i Väst" ingår, sammanfattas många försök i en bok och går även att läsa på: www.sverigeforsoken.se

En stor del av försöken redovisas även i "Svensk Frötidning" under året.

ÅRET SOM GÅTT

SÅDD HÖSTEN 2020

Enligt Jordbruksverket nådde höstsådd 2020 av spannmål och oljeväxter en ny rekordnivå, och landade på totalt 638 300 hektar. Det är åtta procent mer än förra året och 16 procent mer än genomsnittet de senaste fem åren.

Att merparten av årets grödor kunde sköras tidigt i kombination med en varm höst, vilket möjliggjorde att många lantbrukare hann förbereda marken för höstsådd, är några faktorer som kan ha bidragit till höstens rekordsådd.

Torrt i samband med höstrappssådd ledde till en del ojämna bestånd. En lång och varm höst ledde till slut till kraftiga bestånd.

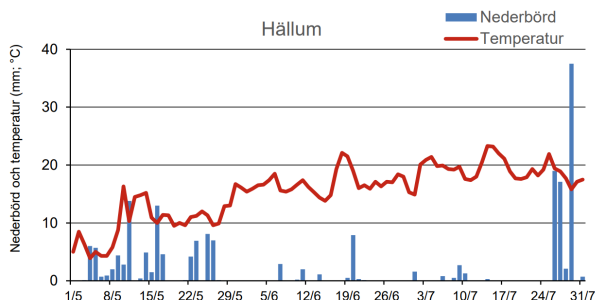
VÅREN 2021

Ganska sval vår och mycket nederbörd i maj vilket missgynnade vårsådden som på vissa platser uteblev. I Värmland; fanns i våras problematiken med de vete- och rapsfält som frös bort. Dessa såddes senare om med en sämre vårgroda.

SOMMAR 2021

Torr sommar där framför allt den redan svaga vårsådden led framåt juli och skörden blev betydligt lägre. De höstsådda arealerna klarade torkan bättre och gav ganska normala skördar.

Flera värmeperioder i juni/juli missgynnade sista matningen och satte ner skörden med brådmognad och mindre kärnor. Höstsådden klarade dessa förhållanden bättre.

HÖSTSÅDD 2020

Regnig höst omöjliggjorde planerad höstsådd. Ihållande regnväder försenade skörden på många håll i landet, vilket medförde att tidsutrymmet för höstsådd krympte.

En del fält blev alltför blöta för att vara farbara med lantbruksmaskinerna. Därför uteblev delar av den planerade höstsådden, särskilt den ekologiska arealen.

Att merparten av årets grödor kunde sköras tidigt i kombination med en varm höst, vilket möjliggjorde att många lantbrukare hann förbereda marken för höstsådd, är några faktorer som kan ha bidragit till höstens rekordsådd.

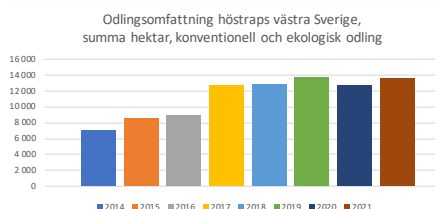
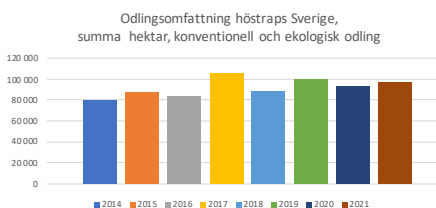
OLJEVÄXTODLINGEN

ODLINGSOMFATTNING

Arealen oljeväxter (raps och rybs) och oljelin i Västsverige och landet totalt de senaste tre åren framgår av nedanstående tabell (uppgifterna är hämtade från Statens jordbruksverk, SJV).

ODLINGSOMFATTNING OLJEVÄXTER OCH OLJELIN, 2019-2021, HEKTAR summa konventionell och ekologisk odling					
Gröda	År	Västra Götalands län	Värmlands län	Summa Värmlands län	Summa Sverige
Höstrops	2019	13 278	457	13 735	99 646
	2020	11 987	632	12 619	92 890
	2021	13 199	355	13 554	97 001
Höstrybs	2019	122	47	169	1 248
	2020	64	25	89	969
	2021	69	12	81	1 170
Vårrops	2019	507	127	634	3 701
	2020	517	211	728	4 280
	2021	775	440	1 215	6 639
Vårrybs	2019	18	246	264	1 098
	2020	64	31	95	970
	2021	197	82	279	1 317
summa Oljeväxter	2019	13 925	877	14 802	105 693
	2020	12 632	899	13 531	99 109
	2021	14 240	889	15 129	106 127
Oljelin*	2019	154	-	154	3 620
	2020	134	-	134	2 170
	2021	186	2	188	3 710

* Prel statistik

Som framgår av tabellen har den totala odlingsarealen av oljeväxter i landet som helhet ökat något jämfört med 2020 och uppgår i år till ca 106 100 hektar. Även i vårt område har oljeväxtodlingen ökat något under året. I år uppgår den i västra Sverige till ca 15 100 hektar.

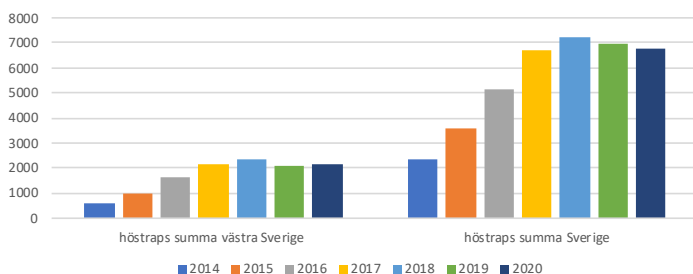
Odlingen av höstraps (som ses i diagrammet) pekar i år uppåt igen men nådde inte det tangerade rekordåren 2019 i västra Sverige och 2017 i Sverige.

ODLINGSOMFATTNING OLJEVÄXTER OCH OLJELIN, 2018-2021, HEKTAR Ekologisk odling

Gröda	År	Västra Götalands län	Värmlands län	Summa Värmlands län	Summa Sverige
Höstraps	2018	2 301	70	2 371	7 228
	2019	2 020	80	2 100	6 940
	2020	1 890	260	2 150	6 740
	2021	-	-	-	-
Höstrybs	2018	102	5	107	471
	2019	120	-	120	790
	2020	40	-	40	650
	2021	-	-	-	-
Vårrops	2018	16	14	30	264
	2019	-	-	-	140
	2020	-	-	-	150
	2021	-	-	-	-
Vårrybs	2018	13	-	13	405
	2019	10	40	50	350
	2020	50	-	50	330
	2021	-	-	-	-
summa Oljeväxter	2018	2 432	89	2 521	8 368
	2019	2 150	120	2 270	8 220
	2020	1 980	260	2 240	7 870
	2021	-	-	-	-
Oljelin	2018	8	-	8	80
	2019	-	-	-	100
	2020	-	-	-	40
	2021	-	-	-	-

Odlingsomfattning höstraps, hektar, ekologisk odling

Observera att 2021 års siffror inte finns med

Odlingen av ekologiska oljeväxter är på en ganska låg nivå arealmässigt, men har ökat stadigt de senaste åren. I tabellen redovisas arealer ekologisk oljeväxtodling för västra Sverige och Sverige som helhet för åren 2018-2020. Arealerna för 2021 är inte redovisade ännu, men sådden av ekologisk höstraps hösten 2020 låg runt 7 900 så det tenderar till att bli något högre än föregående år.

Av tabellen framgår att ekologisk höstraps dominerar stort i västra Sverige. Under 2019 var andelen ekologisk höstrapsodling 7 procent (6 740/92 890) av den totala höstrapsodlingen i hela Sverige. I västra Sverige var andelen betydligt högre, hela 17 procent (2 150/12 619).

SKÖRDEUTFALL

Några exakta skördeuppgifter för 2021 finns ännu inte att tillgå, men följande preliminära skörderesultat redovisas från SCB. Dessa bygger på rikstäckande intervjuundersökningar med ett stort antal lantbrukare. Dessutom redovisas SFO:s skördeuppskattningar som har beräknats genom uppgifter från odlare inom varje lokalförenings område.

UPPSKATTADE SKÖRDAR AV OLJEVÄXTER OCH OLJELIN, 2021 och flerårsmedeltal, kg frö per hektar					
Gröda	SBC			SFO:s prognos 2021	
	Landet		Västsverige	Landet	Västsverige
	2021, prel.	2015-2019	2021, prel.	2021	2021
Höstraps	3 360	3 210	3700*	3 596	4 022
Höstrybs	-	1 340	-	1 958	1985**
Våraps	1 860	1 890	-	2 001	1 780
Vårrys	-	1 150	-	1 615	-
Oljelin	1 410	1 680	-	1 482	1980**

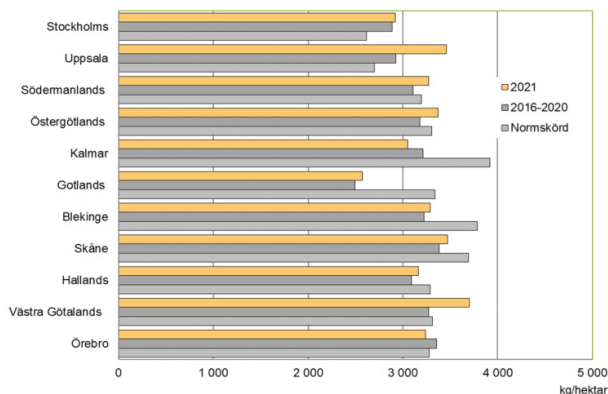
* avser Västra Götaland

** avser endast två odlingar

Hektarskörden av höstraps 5 % lägre än i fjol

För landet som helhet blev hektarskörden av höstraps 5 % lägre än fjolårsresultatet, 5 % högre än femårsgenomsnittet och 4 % lägre än normskörden. Totalskörden av raps- och rybsgrödorna beräknas preliminärt till **343 200 ton**. Den tangerar förra årets resultat och överstiger femårsgenomsnittet med 8 %.

I Uppsala och Västra Götalands län var årets hektarskörden av höstraps statistiskt signifikant högre än både femårsgenomsnittet och normskördarna.

Höstraps, preliminära hektarskördar 2021. Jämförelse med genomsnittet för 2016–2020 och normskördarna, kg/hektar. Anm. Vattenhalt 9,0 %. Län med uppgifter från minst 20 jordbruksföretag under åren 2016–2021.

Hektarskördar av våraps

Hektarsköörden av våraps är preliminärt 11 % lägre än fjolårsnivån, och i samma storleksordning som femårsgenomsnittet.

Hektarsköörden av oljelin minskade med 7 %

Årets hektarskörd av oljelin är för landet som helhet 7 % lägre än i fjol och 11 % lägre än genomsnittet för de fem senaste åren. Jämfört med normskörden är den 16 % lägre. Under 2021 odlades 42 % av oljelinarealen i Östergötlands län.

Odlingsarealen av oljelin ökade med närmare 1 500 hektar jämfört med 2020, och uppgår under 2021 till drygt 3 700 hektar. Totalsköörden har preliminärt beräknats till 5 500 ton. (Källa: Statistikmyndighet från SCB och Jordbruksverket 2021-12-14)

HÖSTSÅDD 2021

Preliminära siffror från Statens jordbruksverk för höstsådden 2021 visar att höstrapsarealen tangerar en tidigare rekordnivå (källa: SCB). Det har såtts 111 900 hektar höstraps den här hösten. Arealen överstiger både fjolårsarealen och femårsgenomsnittet med 7 procent.

Höstrybsarealen har beräknats till 1 200 hektar.

Höstrapsarealen som odlas ekologiskt är den här hösten den största någonsin. Den har beräknats till 11 000 hektar, vilket är en ökning med 39 % jämfört med förra höstens areal.

KALLELSE

Västra Sveriges Frö- och Oljeväxtodlare ek för kallar medlemmar till ordinarie årsstämma. **Digital länk vi Teams eller Nuntorp Gård, Bistro & Skafferi.**

ONSDAGEN DEN 16 MARS 2022

PROGRAM

12.30 MIDDAG
13.50 STÄMMA
14:15 SEMINARIUM

PREEM, oljeraffinaderi i Lysekil

raps som framtidens biodrivmedel?

Vad händer på Nuntorp?

Richard Johansson berättar och för de som vill studiebesök vid nya pyrolyspannan

AVSLUT

Medlemmar och andra intresserade hälsas välkomna!

Med vänlig hälsning styrelsen

OBS! Anmälan om deltagande senast

TISDAGEN DEN 8 MARS

johanna@fotegarden.se alt. sms 073-202 18 56

Eftersom årsstämman i år utförs även digital måste man vid anmälan meddela sin mejladress så att vi några dagar innan stämman kan sända över länken man ansluter sig med.

Föredragningslista vid årsstämma 16 mars 2022

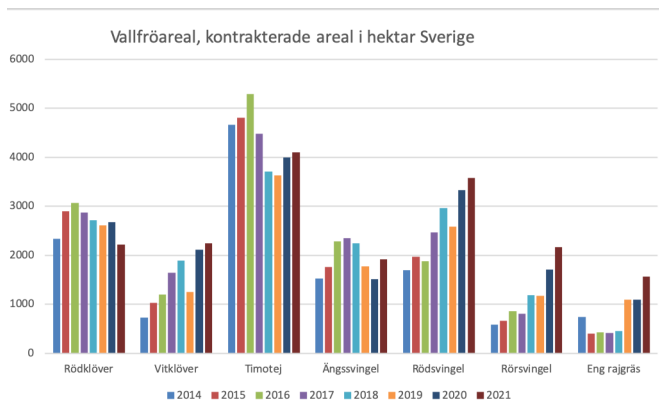
1. Val av ordförande och vice ordförande för stämman
2. Anmälan av styrelsens val av protokollförare
3. Godkännande av dagordning
4. Fastställande av röstlängd
5. Val av två personer att jämte ordföranden justera stämmans protokoll
6. Fråga om stämman utlysts i behörig ordning
7. Styrelsens redovisningshandlingar för senaste räkenskapsåret
8. Revisorernas berättelse
9. Fråga om fastställande av resultat- och balansräkning
10. Fråga om ansvarsfrihet för styrelseledamöterna
11. Beslut i anledning av föreningens vinst eller förlust enligt fastställd balansräkning
12. Information om de vid SFO:s stämma beslutade medlems-, service- och odlaravgifterna
13. Bestämmande av ersättning till fullmäktige, styrelseledamöter, valberedningens ledamöter och revisorer
14. Bestämmande av antalet styrelseledamöter
15. Val av styrelseledamöter jämte suppleanter
Mandattiden utgår för:
Johan Christensson, Kristian Fjellström och Emil Olsson.
16. Val av ordförande, vice ordförande, sekreterare och kassör
17. Val av revisorer (2) jämte suppleanter (1)
18. Fråga om valberedning för tiden intill dess att nästa ordinarie föreningsstämma hållits och val av ledamöter till valberedning
19. Val av fullmäktige till SFO:s stämma enligt SFO:s stadgar
20. Ärenden som av styrelsen eller medlem hänskjutits till stämman
21. Övriga ärenden som stämman beslutar behandla

VALLFRÖODLING

ODLINGSOMFATTNING

Statistiken av vallfröarealen för Västra Sverige sammanställs inte längre så att vi på ett enkelt sätt här kan redovisa den. Därför bifogas istället en sammanfattning av 2014-2021 års arealer i diagrammet nedan från hela landet för att kunna se tendenser på respektive sort. Grafer för alla sorter finns att hitta på www.sfo.se/vallfro/arealer

VALLFRÖAREAL 2021 SVERIGE

gröda	Ekologisk	Konventionell	Totalt
Rödklöver	1104	1115	2219
Alsikeklöver	50	102	152
Vitklöver	1689	555	2244
Timotej	1894	2209	4103
Ängssvingel	605	1305	1910
Rödsvingel	118	3454	3572
Ängsgröe	-	404	404
Hundäxing	438	411	849
Eng rajgräs	607	952	1559
Rörsvingel	433	1727	2160
Rörflen	-	18	18
Fårsvingel	-	16	16
Westerv rajgräs	-	37	37
Summa	6938	12305	19243

Växtskyddsåret

UTDRAG FRÅN "VÄXTSKYDDÅRET 2021", JORDBRUKSVERKET /
VÄXTSKYDDSCENTRALEN, SKARA

HÖSTOLJEVÄXTER

OMFATTNING

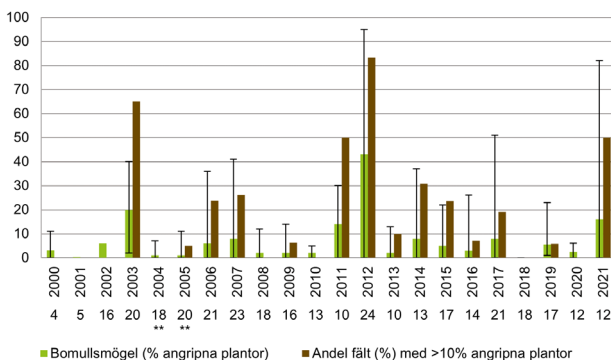
Från höstrapsens uppkomst och fram till början av oktober var gulskålar utplacerade i 33 fält, främst för bevakning av rapsjordloppa. Under hösten lades även sklerotiedepåer ut i fyra prognosfält. Mellan den 26 april och 14 juni bevakades förekomsten av olika skadegörare veckovis i tolv fält, genom avräkning på plantor och med hjälp av gulskålar. På våren och sommaren gjordes inventeringar med inriktning på skador orsakade av bland annat, rapsjordloppa, rapsbagge, skidgallmygga. Senare under sommaren inventerades även angrepp av bomullsmögel och andra svampar.

SORTER I GRADERINGSRUTORNA I RAPS 2021

Län	Alasko	Atora	Explicit	George	Okänd
Västra Götaland	1	5	4	1	1

BOMULLSMÖGEL

Vid tidpunkten för höstrapsens begynnande blomning bedömdes risken för angrepp av **bomullsmögel** som större än normalt. Mycket regn under maj var gynnsamt för groningen av sklerotier. Lägre temperaturer än normalt gjorde att blomningen började först i mitten av månaden. Då hade det också börjat bildas apothecier i en av sklerotiedepåerna. Veckan efter fanns apothecier i tre av fyra depåer. Ännu fler apothecier kom upp i depåerna samtidigt som rapsen var i full blom. Fuktigt väder under maj gynnade infektion av svampen. Men under senare delen av blomningen blev det ett omslag till generellt torrt och varmt väder, vilket kan ha hindrat ännu större angrepp. Vid höga temperaturer dör sporer. En inventering av svampsjukdomar gjordes vid månadsskiftet juni/juli i tolv prognosfält. I nio fält fanns angrepp av bomullsmögel. I medeltal var 16 procent av plantorna angripna men variationen var stor, 0-82 procent, se figur 15. Hälften av fälten hade minst 10 procent skadade plantor. De generellt större angreppen det här året i jämförelse med de senaste åren har förmodligen mycket med vädret att göra.

Figur 15. Angrepp av bomullsmögel i höstraps i Västra Götaland 2000–2021. De senaste två åren avser enbart prognosfält. Skadetröskeln ligger vid ca 10 % angripna plantor vid ett rapspris på 3–4 kr/kg frö.

ÖVRIGA SJUKDOMAR

Gråmögel förekom under våren i flera fält, men bara på enstaka plantor eller i mindre fläckar i fält. Skador av frost eller efter vilt är en inkörsport för gråmögel som är en sekundärsvamp. Det kom inga rapporter om att angreppen spreds vidare till fler plantor. Angrepp av **kransmögel** (*verticillium*) har med undantag för något enstaka år, varit ovanligt under en följd av år. Vid inventeringen under sommaren i år var det den vanligaste svampen. Angrepp förekom i elva av tolv fält med en variation på 0–93 procent. Medeltalet angripna plantor var 40 procent.

En annan svamp som kan orsaka brådmognad är **torröta** (*Phoma*). Det var den näst vanligaste svampen vid sommarinventeringen. Stjälkangrepp förekom i samtliga fält. I medeltal var 39 procent av plantorna angripna (variation 5–80 %). Torröta orsakas av två svamparter, dels den mindre allvarliga formen, vit torröta (*Leptosphaeria biglobosa*), dels rothalsröta (*Leptosphaeria maculans*) som kan medföra att stjälkarna knäcks vid markytan. Under hösten 2020 samlades rapsblad med symtom av torröta från åtta fält. Bladen skickades till en forskare för vidare analys i ett projekt som pågått några år. Med hjälp av en DNA-metod analyseras förekomsten av vilka arter av torröta som förekommer. Under sommaren plockades stjälkar in från samma fält. Resultaten visade att båda formerna av torröta finns i de undersökta fälten.

Angrepp av **svartfläcksjuka** (*Alternaria*) noterades bara på en enda planta och **bladfläck** förekom inte i prognosfälten.

RAPSJORDLOPPA

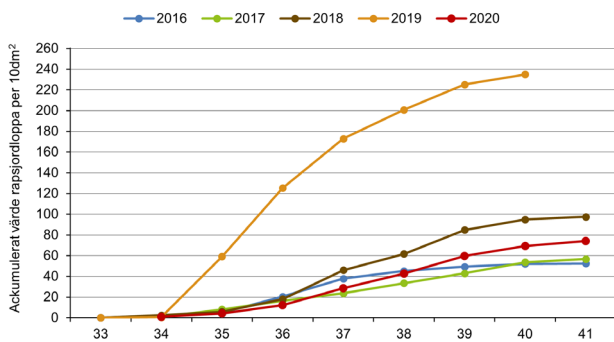
Från att gulskålar började sättas ut under hösten 2014 i höstraps har **rapsjordloppa** blivit allt vanligare i Västsverige, se figur 17. Sannolikt är milda vintrar den viktigaste orsaken. Från att knappast alls ha förekommit har antalet ökat till nivåer där angrepp gett skador. Bekämpning har därför varit nödvändig, ibland två gånger inte minst när den vuxna jordloppans gnag på små plantor blir så omfattande att rapsens etablering hotas. Eftersom det har varit stora variationer i förekomst av rapsjordloppa mellan olika fält åren innan, utökades bevakningen från hösten 2019.

Från grödans uppkomst och fram till början av oktober 2020 fanns gulskålar i 33 fält.

Skålfångsterna används för att värdera behovet för bekämpning riktad mot rapsjordloppans larver. I några enstaka fält såddes insekticidbetat utsäde, som ska ge skydd i rapsens mycket tidiga utvecklingsstadier. Bekämpningströskeln i södra Sverige är 50-100 rapsjordloppor per 10 dm² ackumulerat under en treveckorsperiod. I Norra Götaland rekommenderas den övre gränsen på 100.

Andra veckan i september noterades de första fälten ha gått över tröskeln på 100 rapsjordloppor per 10 dm². Totalt gick åtta fält över tröskeln. Som mest låg fångsten på 120. Mängden rapsjordloppor hösten 2020 var mycket lägre än 2019, som var ett rekordår, se figur 16.

Vid månadsskiftet mars/april togs plantor från fem fält för undersökning på lab. Inga larver av vare sig rapsjordloppa eller vivel noterades. Det förekom heller inga fältskador orsakade av rapsjordloppans larver under säsongen.

Figur 16.
Medeltal av ackumulerad fångst av rapsjordloppa under hösten åren 2016–2020 veckovis.

RAPSBAGGAR

Vid den första graderingen 26 april då rapsen var i tidigt knoppstadium fanns inga rapsbaggar på plantorna. Två veckor senare, i sent knoppstadium fanns rapsbaggar i hälften av fälten, med som mest 0,5 per planta i ett av dem. I mitten av maj när blomningen hade börjat var det fortsatt mycket liten förekomst. Inte i något av fälten uppnåddes bekämpningströskeln då förekomsten var den lägsta på många år. Någon insamling av rapsbaggar för test på labb av deras känslighet för några insekticider gjordes därför inte eftersom det hade blivit alltför tidskrävande att samla in tillräckligt många för ett labbtest.

Skador av insekter och abiotiska faktorer inventerades i månadsskiftet juni/juli. På tio plantor i den obehandlade rutan inne i fältet graderades huvudskottet samt de två övre sidoskotten. Skadorna av rapsbaggar bedömdes till i medeltal 2,5 procent med en variation på 0-6 procent. Likt föregående år bedömdes abiotiska faktorer (främst frost) ha gett upphov till de största skadorna med ett medeltal på 5 procent, variation 6-25 procent.

RAPSVIVLAR

Fångsterna av **blåvingad rapsvivel** hösten 2020 var mycket små under de tre första veckorna i september. Därefter följde en period med inflygning. I fem av fälten blev fångsterna då stora. Flest var det vid den sista tömningen en vecka in i oktober med åtta

blåvingade rapsvivar/10 dm²/dygn, variation 0-63. Det finns ingen bekämpningströskel för skålfångster.

Fyrtandad rapsvivel flyger in till höstrapsfälten under våren. I gulskållarna kulminerade fångsterna i mitten av maj. Larvskador av den blåvingade- och den fyrtandade rapsvivel undersöktes i mindre skala under våren. Vid gradering undersöks larvgångar och skador i stjälken. Larvgångar i stjälkens märe har marginell betydelse. Skador i stjälkens yttre del, där ledningsvävnad finns, har större betydelse och kan orsaka att plantor välts omkull men det är sällsynt. Årets graderingar visade inte på några skador av betydelse. Första veckan i maj började enstaka **blygrå rapsvivar** fångas i gulskållar i några av fälten. Fångsterna var små under flera veckor men ökade succesivt under blomningen. Det var stora skillnader i fångster mellan olika fält. Det finns inget tröskelvärde för gulskållsfångster. Avräkningar gjordes även på plantor under blomningen. Antalet vingar på plantorna var litet hela tiden. Som mest noterades 0,5 blygrå rapsvivar per planta i ett av fälten i slutet av maj. Bekämpningströskeln är 1-2 vingar per planta.

SKIDGALLMYGGA

En skadeinventering av **skidgallmygga** gjordes i månadsskiftet juni/juli. Totalt inventerades 12 fält och angreppen av skidgallmygga var likt föregående år mycket små. I medeltal var endast 0,1 procent av skidorna angripna. I sex fält fanns inga skador alls och som mest var det 0,3 procent angripna skidor. Större delen skador vid inventering berodde bland annat på frost.

ÖVRIGA SKADEDJUR

Kålbladstekel

Under de senaste åren har det lokalt funnits starka angrepp av **kålbladstekel**. I början av september 2020 förekom vuxna kålbladsteklar i gulskållar i flera av prognosfälten. Men det finns ingen bekämpningströskel för fångst av vuxna individer. Den fullbildade insekten gör ingen skada men dess larver gnager på bladen och små plantor är mycket känsliga för angrepp. Vid avräkningar på plantor i prognosfälten hittades larver men inte i mängder som motiverade bekämpning. Det kom rapporter om andra fält i området med större angrepp. Riktvärdet för bekämpning är en larv per planta.

Åkersnigel

Under maj och början av juni 2020 kom lite nederbörd i vårt område. Men ändå gick det att hitta **åkersniglar** i fälten senare under sommaren. SLU genomförde ett projekt i Skaraborg, där förekomsten av sniglar undersöktes i förfrukter till höstraps. Ca 30 fält inventerades, med reducerad jordbearbetning eller plöjning. I drygt 60 procent av fälten fångades sniglar i snigelfällor. Orsaken var troligen att väderomslaget vid midsommarmhelgen till mycket nederbörd gynnat sniglarna. Det bedömdes finnas risk för angrepp i nysådd höstraps, speciellt i fält med reducerad jordbearbetning. Bekämpning rekommenderades direkt efter sådden, framför allt vid reducerad jordbearbetning. Men det kom inga rapporter om angrepp. Torrt och varmt väder efter sådden samt förebyggande behandling gjorde att skador av betydelse uteblev.

Verksamhetsplan

2022

Under 2022 finns planerat för lite aktiviteter. Vi kommer informera mer om dessa närmare i inbjudningar som du kommer se i "Svensk Frötidning" eller som sms-inbjudan, så håll utkick.

ÅRSMÖTE - 16 MARS PÅ NUNTORPS GÅRD

FÄLTBESÖK OCH STUDIEBESÖK

på försök och intressanta projekt i området förmedlas på Facebook-gruppen: VSFO

Vet du med dig att det finns försök som är på gång i vårt område eller något som vore intressant att kolla på hör gärna av er.

Har du förslag och idéer om hur vi ska kunna ge mer medlemsnytta är vi öppna för förslag och tag gärna kontakt med någon i styrelsen så bearbetar vi förslagen.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

VERKSAMHETEN

Allmänt om verksamheten

Västra Sveriges Frö- och Oljeväxtodlare ekonomisk förening bildades 1995 genom sammanslagning av Västra Sveriges (bildad 1969), Skaraborgs (bildad 1943) och Värmlands (bildad 1926) Frö- och Oljeväxtodlare.

Föreningen har till ändamål att främja medlemmarnas ekonomiska intressen genom att bedriva försöks- och allmän upplysningsverksamhet med avseende på odling och avsättning av såväl oljeväxtfrö som utsädes- och frövaror.

Föreningen skall medverka vid träffande av avtal mellan odlare och köpare avseende odlingsvillkor och leveransvillkor vad gäller såväl oljeväxter som utsädes- och frövaror inom föreningens verksamhetsområde. Föreningens verksamhetsområde utgörs av Västra Götalands län och Värmlands län.

Föreningen arbetar endast med arvodesanställd personal och med hjälp av köpta tjänster.

Föreningen har sitt säte i Skara kommun.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Årsstämman hölls den 27 april och genomfördes digitalt.

Föreningen har under 2021 medverkat i Linodlartävling på Klostergården vid Vreta Kloster som anordnades av Östra Götalands Frö- och Oljeväxtodlare. Syftet med tävlingen var att få upp intresset att odla lin och med hög skörd kunna visa att grödan är intressant att odla. Medverkan resulterade för VSFO i en tredjeplats som presenterades den 27 oktober.

Fältbesök genomfördes av styrelsen på demoodling med vallfrö hos Roland Höckert i Sollebrunn. Etableringsförsöket av ängssvingelfrövall presenterades av Eva Edin på Hushållningssällskapet och dokumenteras på VSFO:s Facebook-grupp av styrelsen.

Studiebesök på Skeby Gårdar i Källby genomfördes den 17 november. Ett 20-tal medverkande bjöds på en rundvandring i fabriken och de visade upp bland annat oljepressen. Växtodlingsrådgivaren Fredrik Tidström, berättade om gårdarnas strategier och försök de medverkar i.

Under 2021 har föreningen varit delfinansiär i försök med svampbehandling i höstraps.

Styrelsen har under året haft fem protokollförda styrelsemöten:

3 mars, digitalt styrelsemöte inför årsstämman

20 maj, konstituerande styrelsemöte och fältbesök av demoodling i Sollebrunn

27 oktober, styrelsemöte på Lumber & Karle med summering av odlingsåret

30 december, digitalt styrelsemöte

Medlemsinformation

Antalet medlemmar som under 2021 betalat medlemsavgift i föreningen uppgick vid årets slut till 519, d.v.s. en minskning med 7 medlemmar sedan föregående år.

FLERÅRSÖVERSIKT

Beloppen i flerårsöversikten är angivna i tusental kronor om inte annat anges.

	2101-2112	2001-2012	1901-1912	1801-1812
Nettoomsättning	143	133	124	145
Rörelseresultat	-10	27	-50	22
Resultat efter finansiella poster	102	26	43	-9
Balansomslutning	2 394	2 233	2 198	2 150
Medlemsantal	519	526	529	538

FÖRÄNDRINGAR I EGET KAPITAL

	Medlems- insatser	Reservfond	Balanserat resultat	Årets resultat
Belopp vid årets ingång	5 260	66 299	2 099 697	25 625
<i>Resultatdisposition enligt föreningsstämman:</i>				
Balanseras i ny räkning			25 625	-25 625
Förändring medlemsinsatser	-70	70		
Årets resultat				100 356
Belopp vid årets utgång	5 190	66 369	2 125 322	100 356

RESULTATDISPOSITION

Medel att disponera:

Balanserat resultat	2 125 322
Årets resultat	100 356
Summa	2 225 678

Förslag till disposition:

Balanseras i ny räkning	2 225 678
Summa	2 225 678

Föreningens resultat och ställning framgår av efterföljande resultat - och balansräkning med noter.

RESULTATRÄKNING

		2021-01-01 2021-12-31	2020-01-01 2020-12-31
Rörelseintäkter, lagerförändringar m.m.			
Nettoomsättning	2	142 518	133 168
Övriga rörelseintäkter	3	25 950	26 300
Summa rörelseintäkter, lagerförändringar m.m.		168 468	159 468
Rörelsekostnader			
Anslag till Stiftelsen Sv. Oljeväxtforskning		-50 000	-
Övriga externa kostnader	4	-55 998	-58 534
Personalkostnader	5	-72 380	-73 557
Summa rörelsekostnader		-178 378	-132 091
Rörelseresultat		-9 910	27 377
Finansiella poster			
Resultat från finansiella anläggningstillgångar	6	116 091	1 461
Ränteutgifter och liknande resultatposter		99	70
Räntekostnader och liknande resultatposter		-4 279	-3 283
Summa finansiella poster		111 911	-1 752
Resultat efter finansiella poster		102 001	25 625
Resultat före skatt		102 001	25 625
Skatter			
Skatt på årets resultat		-1 645	-
Årets resultat		100 356	25 625

BALANSRÄKNING

2021-12-31

2020-12-31

TILLGÅNGAR

Anläggningstillgångar

Finansiella anläggningstillgångar

Övriga långfristiga fordringar	7	2 107 446	2 006 269
Andra långfristiga värdepappersinnehav	8, 9	44 562	44 562
Summa finansiella anläggningstillgångar		2 152 008	2 050 831

Summa anläggningstillgångar		2 152 008	2 050 831
------------------------------------	--	------------------	------------------

Omsättningstillgångar

Kassa och bank

Kassa och bank		242 115	182 388
Summa kassa och bank		242 115	182 388

Summa omsättningstillgångar		242 115	182 388
------------------------------------	--	----------------	----------------

SUMMA TILLGÅNGAR		2 394 123	2 233 219
-------------------------	--	------------------	------------------

EGET KAPITAL OCH SKULDER

Eget kapital

Bundet eget kapital

Medlemsinsatser	5 190	5 260
Reservfond	66 369	66 299
Summa bundet eget kapital	71 559	71 559

Fritt eget kapital

Balanserat resultat	2 125 322	2 099 697
Årets resultat	100 356	25 625
Summa fritt eget kapital	2 225 678	2 125 322

Summa eget kapital	2 297 237	2 196 881
---------------------------	------------------	------------------

Kortfristiga skulder

Leverantörsskulder	7 421	4 500
Skatteskulder	1 645	–
Övriga skulder	84 820	28 838
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	3 000	3 000

Summa kortfristiga skulder	96 886	36 338
-----------------------------------	---------------	---------------

SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	2 394 123	2 233 219
---------------------------------------	------------------	------------------

NOTER

Not 1 Redovisningsprinciper

Årsredovisningen har upprättats enligt årsredovisningslagen och BFNAR 2016:10 Årsredovisning i mindre företag (K2).

FORDRINGAR

Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta.

Not 2	Nettoomsättning	2021	2020
	Serviceavgift fast del	10 000	10 000
	Odlaravgifter oljeväxter	43 365	43 473
	Odlaravgifter vallfrö	89 151	79 694
	Övriga intäkter	2	1
	Summa	142 518	133 168

Not 3	Övriga rörelseintäkter	2021	2020
	Medlemsavgifter	25 950	26 300
	Summa	25 950	26 300

Not 4	Övriga externa kostnader	2021	2020
	Köpta administrationstjänster	14 954	14 994
	Uppplysningsverksamhet	3 496	–
	Försökskostnader	10 000	–
	Övriga administrations- och förvaltningskostnader	27 548	43 540
	Summa	55 998	58 534

Not 5	Personalkostnader	2021	2020
	<i>Arvoden och ersättningar</i>		
	Arvode styrelse och övriga	47 060	46 400
	(varav arvode till övriga)	2 380	5 400
	Andra ersättningar	9 908	12 197
	<i>Totala arvode och ersättningar</i>	<i>56 968</i>	<i>58 597</i>
	<i>Sociala kostnader och pensionskostnader</i>		
	Sociala kostnader	15 412	14 960
	<i>Totala personalkostnader</i>	<i>72 380</i>	<i>73 557</i>

Föreningen arbetar endast med arvodesanställd personal och med hjälp av köpta tjänster.

NOTER

Not 6	Resultat från finansiella anläggningstillgångar	2021	2020
Rabatt förvaltning fonder		8 106	8 621
Utdelningar		14 914	–
Vinst vid försäljning aktiefond		90 476	10
Förlust vid försäljning aktiefond		–	-8 317
Vinst vid försäljning räntefond		2 595	1 147
Summa		116 091	1 461

Not 7	Övriga långfristiga fordringar	2021-12-31	2020-12-31
Ingående anskaffningsvärden		2 006 269	2 004 808
Årets förändring		101 177	1 461
Utgående anskaffningsvärden		2 107 446	2 006 269

Föreningen anslöt i april 2019 med kapital i samförvaltning i SFO:s värdepappersdepå.

Marknadsvärdet 2021-12-31 var 3 207 067 kr för VSFO:s andel, vilket ger ett övervärde på 1 099 621 kr (fg år 408 565 kr).

Not 8	Andra långfristiga värdepappersinnehav	2021-12-31	2020-12-31
Ingående anskaffningsvärden		44 562	44 562
Utgående anskaffningsvärden		44 562	44 562
Redovisat värde		44 562	44 562

Not 9	Specifikation av andra långfristiga värdepapper				
		Antal	Bokfört värde	Ansk. värde	Marknadsvärde
Swedbank A		1 025	44 562	44 562	186 653

UNDERSKRIFTER

Linköping 2022-01-25

Johan Rosén
Ordförande

Gunnar Larsson
Vice ordförande

Johan Christensson

Håkan Dalemo

Emil Olsson

Christian Fjellström

Johanna Rosengren Pettersson

Vår revisionsberättelse har lämnats 2022-02-03

Carl-Herman Hallqvist
Förtroendevald revisor

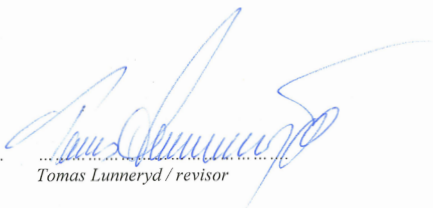
Tomas Lunneryd
Förtroendevald revisor

Vi har granskat årsredovisningen, räkenskapshandlingar och styrelsens förvaltning för räkenskapsåret 2021-01-01 – 2021-12-31.

Linköping 2022-02-03

Carl-Herman Hallqvist / revisor

Tomas Lunneryd / revisor

B

ÅRSSTÄMMA

ONSDAGEN DEN 16 MARS 2022

PROGRAM

12.30 MIDDAG
13.50 STÄMMA
14:15 SEMINARIUM

PREEM, oljeraffinaderi i Lysekil

raps som framtidens biodrivmedel?

Vad händer på Nuntorp?

Richard Johansson berättar och för de som vill
studiebesök vid nya pyrolyspannan

AVSLUT

Medlemmar och andra intresserade hälsas välkomna!

Med vänlig hälsning styrelsen

OBS! Anmälan om deltagande senast

TISDAGEN DEN 8 MARS

johanna@fotegarden.se alt. sms 073-202 18 56

**VÄSTRA SVERIGES FRÖ- OCH
OLJEVÄXTODLARE EK. FÖR.**

c/o Johanna R. Pettersson
Säware Fotegården 4
531 91 VINNINGA
073-202 18 56

